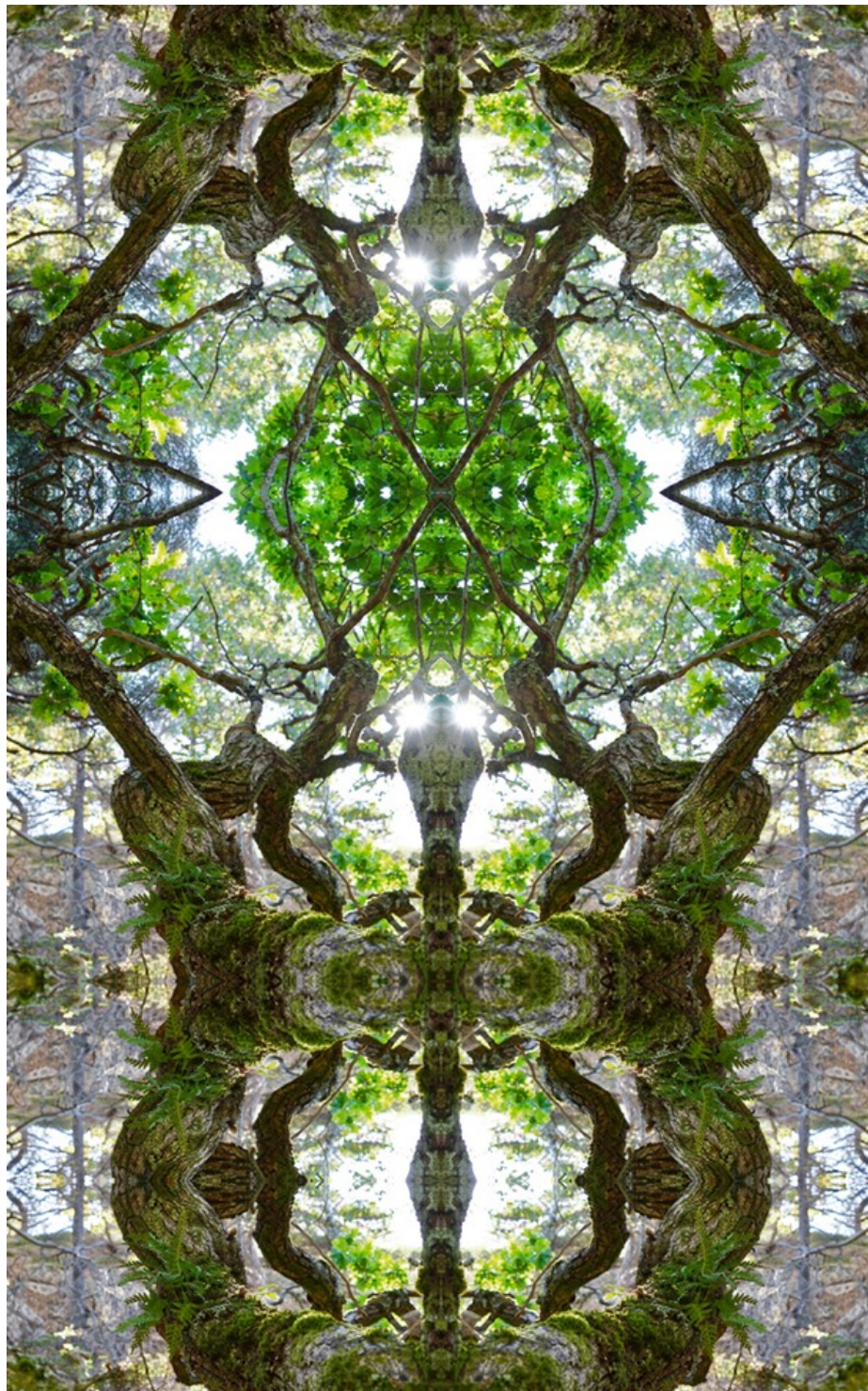

KOLSTAD BARNEHAGE

AC Møller tegnspråksenter

Pan O Rama (Foto: Laila Kongevold)

ÅRSPLAN

FORORD	3
BARN & ANSATTE	5
• Navn og kunst	6
STYRENDE DOKUMENTER	8
• Lov om barnehager	8
• Rammeplan for barnehager	8
• Enhetsavtalen	9
• SteinSaksPapir	9
• FNs bærekraftsmål	9
BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG	11
• Trygghetssirkelen	12
• Relasjonsplakat	12
VÅRT PEDAGOGISKE INNHOLD	15
• Visjon – VENNSKAP I MANGFOLD GIR BEDRE SPRÅK OG SAMHOLD	15
• Språk og sosial kompetanse	15
• Mer musikk bedre språk	16
• BARN&Rom – en pedagogisk ressurs	17
• Mat & helse	18
• Grønt flagg	19
• Progresjon og pedagogisk vurdering	20
TEGNSPRÅKLIG TILBUD	22
• Pedagogisk modell	22
SAMARBEID HJEM OG BARNEHAGE	24
• Tilvenning i barnehagen	24
• “Velkommen inn”	24
• Foreldremedvirkning	24
• Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) og Samarbeidsutvalg (SU)	25
• Overgangen barnehage – skole (“Fra barnehage til skole og SFO”)	26
• Markering av høytider/merkedager	26
ÅRSHJUL	28

FORORD

Velkommen til vår mangfoldige verden!

Det å få lov til å jobbe i en barnehage hvor forskjellighet er det naturlige, er en berikelse. I møtet med andre mennesker ligger potensialet for utvikling, læring og refleksjon hos en selv. I vår hverdag på Kolstad blir vi jevnlig utfordret til å reflektere over egen praksis og egne holdninger. Når ulikheter og motsetninger møtes i dialog legger vi grunnlaget for utvikling, og av dette formes igjen barnehagens identitet og kultur.

Barna i Kolstad barnehage vokser opp i en hverdag hvor forskjellighet er det naturlige.

"No one is born hating another person because of the color of his skin, or his background or his religion. People must learn to hate, they can be taught to love, for love comes more naturally to the human heart than its opposite."

Nelson Mandela

Det er et stort ansvar som ligger til oss voksne, både ansatte og foreldre, med tanke på hvilke holdninger og verdier vi formidler gjennom våre ord og handlinger.

Barnehagens visjon "Vennskap i mangfold gir bedre språk og samhold" gir oss retning. Med fokus på SPRÅK og SOSIAL KOMPETANSE er målet at barna gjennom sin tid i barnehagen skal utvikle et bærekraftig språk og bærekraftig sosial kompetanse som gjør dem rustet til å møte livet i skolen og hverdagen generelt. Ønsket mitt er at vi spiller på samme lag når det gjelder ansvaret for å skape trygge rammer for utvikling rundt det enkelte barn og barnegruppa i helhet.

Denne årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagens personale og den dokumenterer våre valg og begrunnelser. Den skal gi informasjon om vårt pedagogiske arbeid og vise hvordan vi jobber for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis i hverdagen.

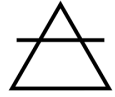
Ta gjerne kontakt med meg med spørsmål og innspill. Jeg nås på mobil eller epost, eventuelt kan dere ta turen innom kontoret mitt i 2. etasje.

Vennlig hilsen
Elin Ødegård
Enhetsleder

BARN & ANSATTE

Team A.C. MØLLER er vårt tegnspråklige team og er organisert som en barnegruppe.

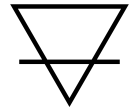
Barnehageåret 2023/2024: 5 barn under 3 år og 16 barn over 3 år
Ansatte: Fire barnehagelærere, to assistenter, tre audiopedagoger, spesialpedagog, spes.ped.assistent og en lærling

Team ILD (ignis) er vårt team med de eldste barna og består av de to barnegruppene **STELLA** (stjerne) og **LUX** (lys)

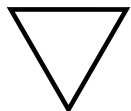
Barnehageåret 2023/2024: 44 barn i alderen 3 - 5 år
Ansatte: Tre barnehagelærere, fem assistenter/barne - og ungdomsarbeidere og spesialpedagoger

Team JORD (terra) er vårt team for de mellomstore barna og består av de to barnegruppene **HERBA** (gress) og **SILVA** (skog)

Barnehageåret 2023/2024: 35 barn i alderen 2 - 3 år
Ansatte: Fire barnehagelærere, fem assistenter/barne - og ungdomsarbeidere og spesialpedagog

Team VANN (aqua) er vårt team for de yngste barna og er organisert som en barnegruppe.

Barnehageåret 2023/2024: 28 barn i alderen 1 - 2 år
Ansatte: Fire barnehagelærere og fem assistenter/barne - og ungdomsarbeidere

ADMINISTRASJON

Elin Ødegård, enhetsleder
Renate Gåsvik, avdelingsleder og taffelbetjent
Oddbjørg Gaupseth, merkantil
Astrid Gjønvik Faaren kokk
Christin Tofte, spes.ped.koordinator

☛ Barnegruppene våre

Barna i Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter er fordelt på fire areal hvor hvert areal utgjør et team. På hvert team er det tilrettelagt for to barnegrupper. Dette utgjør til sammen åtte barnegrupper med en samlet kapasitet på inntil 140 barn. Det er viktig å legge merke til at aldersinndelingen i de enkelte gruppene kan variere fra år til år. Det er flere faktorer som påvirker hvordan vi deler inn barnegruppene. Antall barn vi har i hvert årskull, barnas funksjonsnivå og kjønn er faktorer som ofte påvirker inndelingen. Vi vet at barn leker og utvikler seg aller mest når de får være sammen som barn. Målet med gruppeinndelingene er at det enkelte barn er i en gruppe som gir gode muligheter for vennskap, lek og trivsel.

☛ Navn og kunst

Barnegruppene våre har latinske navn med naturfenomener og natur som fellesnevner. Navnene er inspirert av kunsten på barnehagens uteområde. Skulpturene er utformet som underlige sammenstillinger av natur, dyr og arkitektoniske elementer. Kunstnerne, Laila Kongevold og Stefan Christiansen, ønsker at kunsten gjennom det sanselig, taktile og undringsvekkende kan invitere til å skape ny historie gjennom dialog og viderefotelling. Skulpturene vil fungere som samtalestartere på tvers av alder, funksjonsnivå og språk. Med de latinske navnene har barnehagen ønsket å skape en helhet og sammenheng mellom kunsten ute og selve barnehagebygget. De fire elementene, som naturfenomener, navngir våre fire team og gir oss mange muligheter i det pedagogiske arbeidet med barna. Det latinske alfabetet er fremdeles verdens mest brukte alfabet. Latin har hatt stor påvirkning på mange av nåtidens levende språk, noe vi har latt oss inspirere av når vi har gitt våre barnegrupper latinske navn.

Barnehagens øvrige rom i fellesareal og administrasjon er også navngitt med latinske navn. Disse har i stor grad fått navn som symboliserer rommets funksjon og bruksmåte.

NOBIS, som betyr vi, er navnet på vårt store allrom. Navnets betydning henstiller til vårt ønske og mål om at fellesskapet i barnehagen er en viktig verdi som skal løftes fram og oppleves.

Vennskap i mangfold gir bedre språk og samhold

NEBULA er det latinske ordet for tåke

STYRENDE DOKUMENTER

Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter er en kommunal barnehage som forholder seg til internasjonale, nasjonale og kommunale styringsdokument.

☛ Lov om barnehager

Barnehageloven regulerer barnehagene i Norge. Loven gjelder for både private og offentlig barnehager. Rett til spesialpedagogisk hjelp og tegnspråkopplæring er hjemlet i barnehageloven kapittel VII:

- § 31 Rett til spesialpedagogisk hjelp
- § 36 Rett til skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp
- § 37 Barn med nedsatt funksjonsevne
- § 38 Rett til tegnspråkopplæring

Barns psykososiale barnehagemiljø (mobbeloven) er hjemlet i kapittel VIII:

- § 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid
- § 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)
- § 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn

Mobbeloven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Kolstad barnehage har utarbeidet en egen handlingsplan for forebygging av mobbing.

☛ Rammeplan for barnehager

Rammeplanen gjelder for alle barnehager i Norge. Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven som beskriver mer detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilket ansvar personalet har. Alle barnehager skal bygge sitt arbeid på det som står i Rammeplanen.

Barnehagen skal være en læringsarena hvor de syv fagområdene fra rammeplanen er sentrale og tilstede i hverdagen. De syv fagområdene er:

1. Kunst, kultur og kreativitet
2. Antall, rom og form
3. Natur, miljø og teknikk
4. Kropp, bevegelse, mat og helse
5. Nærmiljø og samfunn
6. Kommunikasjon, språk og tekst
7. Etikk, religion og filosofi

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.» (Rammeplan 2017, s. 47)

Rammeplanen sier at progresjon innenfor de ulike fagområdene skal tydeliggjøres og dokumenteres i barnehagen. Fagområdene kommer inn på ulike måter i alt vi gjør. Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger.

Enhetsavtalen

Enhetsavtalen omfatter felles resultatmål for alle enheter i Trondheim kommune og spesifikke mål for enheter innenfor oppvekst og utdanning. Avtalen er et verktøy for enhetens planlegging og styring av virksomheten og for vurderingen av måloppnåelse og resultater.

Fire felles mål for oppvekst og utdanning for perioden 2023–2026:

1. Vi fremmer barn og unges helse, trivsel og læring i inkluderende fellesskap
2. Vi er medskapere av mangfoldige møteplasser som er tilgjengelig for alle
3. Vi samarbeider på tvers av faglige og organisatoriske grenser til beste for barn, unge og familier
4. Vi har bærekraftig praksis til beste for barn, unge og familier

SteinSaksPapir

Trondheim kommune sin oppvekststrategi, "SteinSaksPapir", er en strategi for sterke barnefellesskap. Stein, saks, papir er en lek hvor flaks og tilfeldigheter avgjør hvem som vinner og taper. Barn velger ikke sine foreldre, søsken, barnehage, skole eller nabolag. Barn og unges oppvekst er likevel ingen lek, men vårt felles ansvar.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. I enhetsavtalen har vi ett felles klimamål, bærekraftsmål 13 – Stoppe klimaendringene.

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Ansatte i Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter er engasjerte og involverer seg i barna. Høy relasjonskompetanse er en forutsetning for den jobben som gjøres, og kontinuerlig refleksjon og videreutvikling av denne kompetanse løftes regelmessig. Som grunnlag for all pedagogisk virksomhet skal vi jobbe for at alle ansatte har et likeverdig ansvar for å se alle barn og foreldre og å legge til rette for en trygg og god relasjon og tilknytning. Personalet i barnehagen skal møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn. Det er ALLTID den voksne som har ansvaret for å fremme gode relasjoner til alle barn og sørge for at relasjonskvaliteten er god.

Ansatte i barnehagen skal bidra til at alle barn får en hverdag preget av trivsel, vennskap og lek. Vi skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt, sett og delta. Vi skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Vi skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes og vi skal forebygge krenkelser og mobbing gjennom å fokusere på livsmestring og helse.

I barnehagen jobber:

- Reflekterte ansatte som er bevisst sin egen rolle som voksenpersoner i barnehagen
- Ansatte som er modige på barnas vegne
- Kompetente ansatte som tilbyr barna utviklingsmuligheter i tråd med barnets iboende muligheter og behov

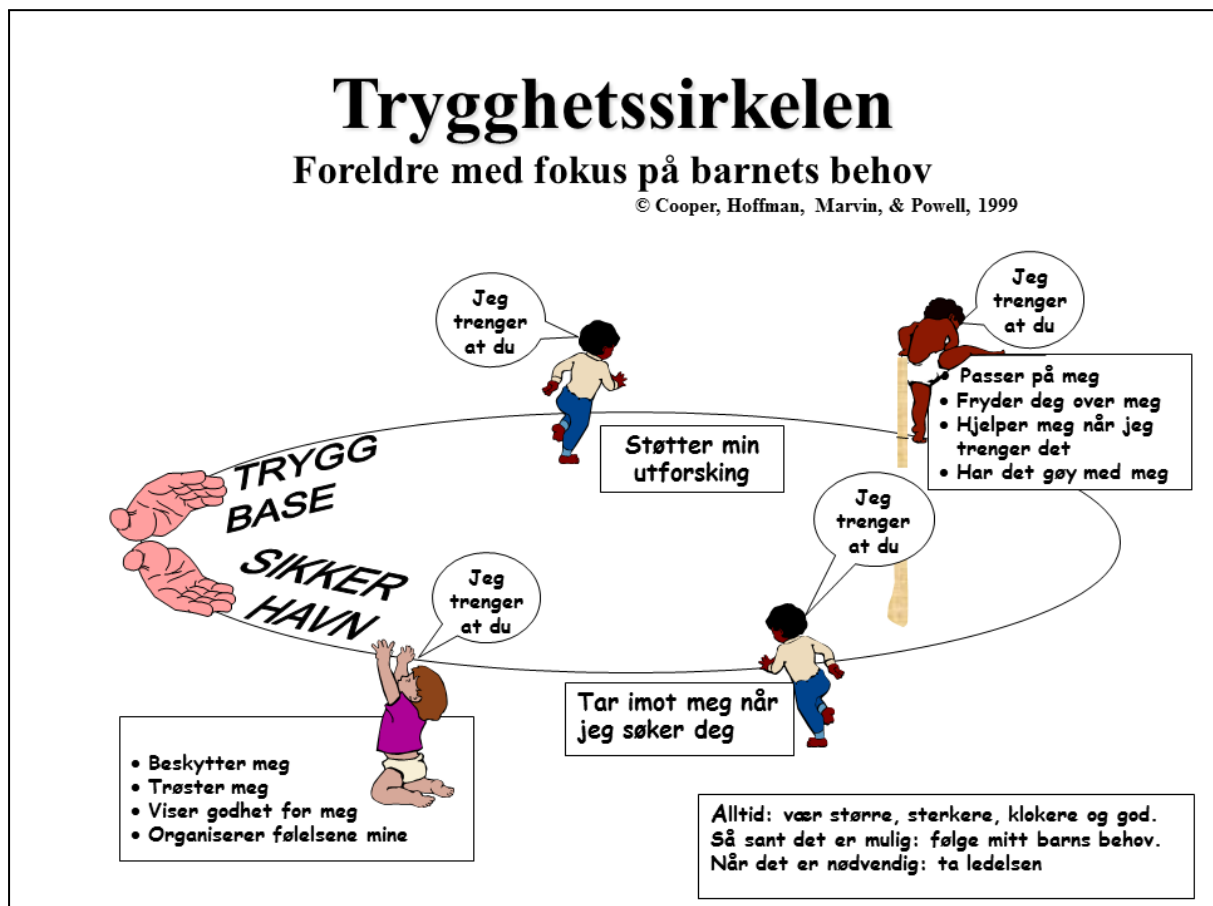
Møtet med barn og foreldre skal kjennetegnes av:

- Respekt og ydmykhet for barnet og familien
- En åpen, god og gjensidig dialog
- Humor og glede
- Trygghet og tillit

Den voksne må være **STØRRE, STERKERE, KLOKERE og GOD**

Trygghetssirkelen

Trygge relasjoner har stor innvirkning på barnas psykiske helse og legger grunnlaget for videre emosjonell, sosial og kognitiv utvikling. For at de voksne i barnehagen skal kunne etablere trygg tilknytning til barna, er de avhengig av å kunne forstå barnet innenfra (Brantzæg, Torsteinson, Øiestad, 2015). For å forstå og møte barnas behov tar personalet utgangspunkt i trygghetssirkelen.

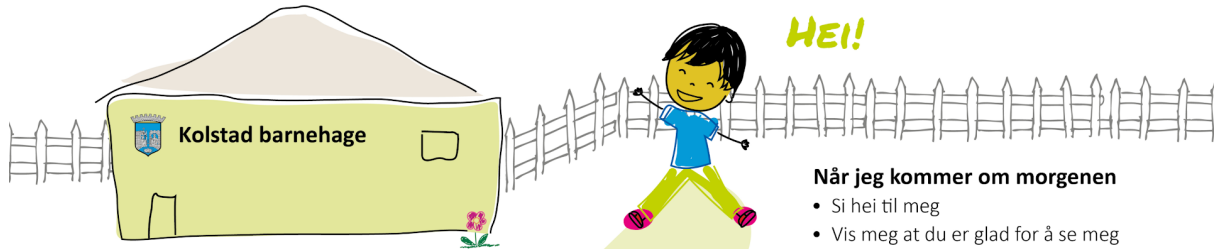

Relasjonsplakat

Relasjonsplakaten er utarbeidet av personalet i Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter. Den konkretiserer de grunnleggende prinsippene i vårt møte med barnet og foreldrene.

Relasjonsplakaten forplikter personalet i barnehagen. Barn og foreldre skal oppleve et miljø hvor alle sier hei og ha det til hverandre, hvor vi møter hverandres blikk og er oppmerksomme på egne og andres verbale og ikke - verbale uttrykk. Barn og foreldre skal oppleve ansatte som setter grenser for og organiserer barnas hverdag. De ansatte leker med, veileder, lytter, snakker med og ler sammen med barna. De bekrefter barnas følelser og trøster når det er behov for det.

RELASJONSPLAKAT

HEI!

Når jeg kommer om morgenen

- Si hei til meg
- Vis meg at du er glad for å se meg
- Gi meg gjerne en klem
- Snakk med mamma'n og pappa'n min

- Snakk med meg
- Lytt til det jeg forteller deg
- Vær ærlig med meg
- Undre deg sammen med meg
- Le sammen med meg
- Gled deg sammen med meg

- Sett grenser for meg
- Organiser dagen min

- Lek med meg
- Ha det gøy med meg
- Sett deg ned på huk med meg
- Se på meg
- Smil til meg

HA DET!

Når jeg drar om ettermiddagen

- Si "ha det" til meg
- Si "ha det" til foreldrene mine

- Bekreft meg
- Trøst meg
- Støtt meg
- Gi meg fanget ditt når jeg trenger det

VÅRT PEDAGOGISKE INNHOLD

☛ **Visjon – VENNSKAP I MANGFOLD GIR BEDRE SPRÅK OG SAMHOLD**

Barnehagens visjon skal gi retning i alt vi gjør. Barnehagen skal legge til rette for at hvert enkelt barn utvikler seg best mulig med utgangspunkt i sine forutsetninger og ressurser.

Vennskap med jevnaldrende barn er et viktig premis for språklig og sosial læring og utvikling. Barn lærer og utvikler seg best i samspill med andre barn. For å få innpass i leken trenger barna språk og kodene som benyttes i leken. På samme tid er det nettopp i leken at språket, den sosiale kompetanse og lekekodene utvikles. Ergo er disse faktorene gjensidig avhengige av hverandre.

Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter er en flerkulturell og mangfoldig barnehage hvor mange ulike språk og kulturer er representert. Med utgangspunkt i våre barn og deres forutsetninger er det naturlig og viktig for oss at hovedfokus i vår satsning er **SPRÅK** og **SOSIAL KOMPETANSE**.

☛ **Språk og sosial kompetanse**

I barnehagen skiller vi mellom formelle og uformelle læringssituasjoner. De formelle læringssituasjonene er planlagt, tidsavgrenset, ledet av personalet og i stor grad igangsatt med utgangspunkt i bestemte mål. I og med at utvikling av språk og sosial kompetanse henger så nært sammen vil arbeidet på disse områdene ofte flyte over i hverandre.

SPRÅK – hva gjør vi?

- samlinger med tematisk innhold en til flere ganger per uke
- lesing av bøker både på norsk og tegnspråk (eventyr, billedbøker, historieformidling) med ett eller flere barn
- samlinger med fokus på drama, dans, rytme og musikk
- aldersinddelte grupper med planlagt aktivitet
- måltidet som arena for dialog
- dagsplan med bilder som støtte til dagsrytmen
- voksne som benevner og setter ord/tegn på det vi gjør og det som skjer
- voksne som inviterer til samtale og støtter og utfordrer barna til å bruke eget språk
- oppmerksomme voksne som fanger opp barnas interesser, peker på og signaliserer at barnet er sett
- voksne som viser barnet at de forstår lydene, ordene/tegnene og handlingene barna viser, at det barnet kommuniserer gir mening og har en sammenheng
- voksne bruker det riktige ordet/tegnet på det barnet signaliserer

- hver uke lærer alle barnegruppene et eller flere nye tegn
- voksne bruker eventyrkofferter som inneholder konkrete som gir god visuell støtte til samtaler om innhold og begreper/tegn

SOSIAL KOMPETANSE - hva gjør vi?

- lek hvor barna velger aktiviteter selv
- tilrettelagte lekegrupper, det vil si mindre grupper med barn som bevisst er satt sammen
- bordaktiviteter som brettspill og formingsaktiviteter
- måltidet som øvingsarena for sosialt fellesskap
- alle gruppene har minst en turdag per uke
- voksne som støtte i lek og samspill, veileder barna der det er behov
- voksen som ser og hører barna og som støtter opp under barnets selvfølelse
- voksne som støtter barnas initiativ til samspill og bidrar til at de kommer seg i konstruktiv lek
- voksne som støtter barna i å ta andres perspektiv samtidig som de støttes til å reflektere over seg selv
- voksne som støtter barna til å sette egne grenser og å respektere andres grenser

Kulturdag

Sang og musikk har stor betydning for barns språkutvikling. Det ene er at sang og musikk er en døråpner for å skape en tilhørighet ved at man kan de samme sangene. Det andre er at musikk og språk deler en del kapasitet i hjernen vår. Når vi synger lærer vi lyden av ordet samtidig som vi lærer selve ordet. Vi lærer ordet uten at det skjer i en strukturert form.

“Hørsel er ingen forutsetning for å oppleve musikk. Musikk er ikke bare lyd. Musikk er også bevegelse, rytme og formidling. Til sammen blir dette både en auditiv og visuell opplevelse.” (statped.no/visuellmusikk)

Barns språkferdigheter stimuleres gjennom biologiske prosesser som settes i gang av musikkaktivitet. Musikk gjør oss mer positiv og vi føler glede. Gjennom at barna har felles musikalske erfaringer og repertoar får de muligheten til et sosialt fellesskap. Det gir barn og voksne mestringfølelse når man kan kommunisere konstruktivt både med verbalt og musikalsk språk. Barn som har lite norsk verbalspråk har et positivt utbytte av sang og musikk i barnehagehverdagen. Det skaper gode relasjoner mellom barna og fører til økt sosial kompetanse og forståelse for ulike behov. Barna opplever mer mestring, de blir bedre kjent med seg selv gjennom at de får en sterkere stemme, både konkret og i mer overført betydning.

“...bevegelse og dans kan være en måte å tolke lyd og musikk på. Den indre følelse av musikk kan uttrykkes gjennom bevegelse og dans. For oss som ikke hører kan dans være et «instrument for øyet» som kan uttrykke musikkens poesi.”
(www.dansenshus.com/artikler/dans-et-instrument-for-oyet)

Hva gjør vi?

- bruk av musikk, drama, dans, rytmikk og instrumenter som virkemiddel for et inkluderende fellesskap og utvikling av sosial kompetanse
- skaper møteplasser som gir rom for kunstneriske inntrykk og uttrykk
- bruk av tegnspråksang og sang i strukturerte og ustrukturerte situasjoner
- vi tilbyr sanger på ulike språk og fra ulike kulturer
- vi bruker tegn som støtte til sang
- fokus på barns mestring i samling og at barna skal få styrket sin selvfølelse
- barnehagen har eget musikkrom med vibrerende gulv som gjør at alle kan føle musikken uavhengig av hørsel

“Ulike kultur- og kunstuttrykk kan bidra til at flere barn og unge finner «sin stemme» og sin plass i fellesskapet. Sang, musikk, drama og teater kan i seg selv bidra til økt samhörighet, og bør i større grad satses på i barnehage...” (“SteinSaksPapir”)

🗨️ BARN&Rom – en pedagogisk ressurs

Det fysiske læringsmiljøet skal være rikt og mangfoldig og gi rom og materialer til alle barn på en stimulerende og utfordrende måte. I Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter er det fysiske læringsmiljøet utviklet med utgangspunkt i BARN&Rom. BARN&Rom er et nettverk som synliggjør det fysiske miljøet som en viktig pedagogisk ressurs. Nettverksarbeid inspirerer oss til å videreutvikle vår kompetanse om det fysiske læringsmiljøet. Vi vil at læringsmiljøet i barnehagen skal gjenspeile vårt verdigrunnlag og vår pedagogiske tanke. Det fysiske læringsmiljøet påvirker barnas lek, kommunikasjon, sosiale interaksjoner og muligheter for samspill og læring. Det er derfor viktig at læringsmiljøet er i konstant utvikling og i samspill med barna og deres interesser.

Læringsmiljøet er “den 3. pedagogen”. Derfor vil vi at læringsmiljøet skal inneha aspekter av det fysiske, det psykiske og det sosiale. Dette innebærer at barnehagens læringsmiljø skal utformes og tilrettelegges slik at barna har muligheter til å oppsøke ulike plasser for å møtes i lek og utforsking, også de hemmelige plassene som barna selv skaper. Samtidig skal læringsmiljøet utformes på en måte som gjør det hyggelig å være i og det skal bidra til å skape en rolig stemning hvor barn og voksen møtes. Den estetiske opplevelsen er grunnleggende og derfor essensiell i planlegging og utforming av læringsmiljøene våre.

Når vi skaper læringsmiljøer i barnehagen vil vi skape miljøer som inkluderer og skaper trygghet blant barna. I samsvar med Trondheim kommunes oppvekststrategi “SteinSaksPapir”, vil vi at våre læringsmiljøer skal gi grunnlag for å

skape sterke barnefellesskap. Gjennom å skape møteplasser får barna mulighet til å bygge gode og sterke relasjoner. Arbeidet med BARN&Rom skal kobles sammen med de andre satsingsområdene slik at alle områdene integreres til et felles pedagogisk tilbud.

Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter har definert tre prinsipper som er viktig i utviklingen av det fysiske læringsmiljøet.

MØTEPLASSER

I barnehagen jobber vi for å skape møteplasser der barna kan møtes. Det fysiske miljøet skal være tilrettelagt for barna med møbler i barnas høyde og møblering som fremmer mestring. Miljøet skal legges til rette med tilgjengelige materialer og rom. Målet er å skape et stort utvalg av ulike møteplasser. Det er i møter med andre og med ulike materialer det skjer noe med barnet. En opplevelse kan deles i fellesskapet og gi grunnlag for undring. Våre møteplasser skal være åpne og demokratiske og tilby ulike typer materialer. At barna får møte både definerte og udefinerte materialer mener vi bidrar til utvikling av leken og samspillet. Den materialrikdom vi tilbyr skal baseres på barnas interesser og de voksnes kompetanse og syn på barnet.

SPOR AV BARN

For å skape gode læringsmiljøer er det viktig at barna er delaktige og får mulighet til å medvirke. Vi ser på spor av barn som et prinsipp som inkluderer hele prosessen i læringsmiljøet, fra planlegging til aktivitet. Spor av barn inkluderer de fysiske sporene av barna i miljøet såvel som barnas innspill gjennom deres interesser, utforsking og undring. Gjennom å respektere og framheve spor av barna i læringsmiljøet mener vi barna får en mulighet til å føle på mestring, medvirkning og at de blir sett.

ESTETIKK

I barnehagen vil vi skape læringsmiljøer som barna trekkes mot og som fanger deres interesse. Når vi planlegger et miljø skal det estetiske tas i betraktning. Hvilke farger velger vi, hvilke materialer bruker vi og hvilke egenskaper har de ulike materialene? Det skal være godt å være i våre miljøer. Det skal oppleves ryddig, oversiktlig og materialene vi tilbyr skal være tilgjengelige.

Den som kommer til Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter skal føle seg VELKOMMEN INN. Du skal føle deg vel og du skal oppleve miljøet som inviterende – både medmenneskelig og fysisk.

☛ Mat & helse

I barnehagen har vi egen kokk som lager mat på storkjøkkenet i 1. etasje. Matpakke til lunsj medbringes kun på turdager (en dag per uke). Til frokost serveres grøt tre dager per uke og brødmåltid med ulike pålegg to dager per uke. Lunsjen består av

varmmat og kl 14.00 serveres et fruktmåltid. Per 1. august 2023 er kostpengesatsen 450 kroner per måned.

Barnehagen har ansvar for at mat og drikke som serveres i barnehagen skal være variert og i tråd med [Helsedirektoratets kostholdsråd](#). Variert bruk av matvarer vil også sikre at barna får smake ulik mat og kan dermed lære å like flere forskjellige smaker, lukter og konsistenser. Grunnlaget for gode vaner i forhold til mat blir lagt allerede i barnehagealder. For å bidra til å stoppe klimaendringene har vi fokus på matsvinn og klimavennlig mat, jf. FNs bærekraftsmål 13.

Kjøkkenet skal være et naturlig og godt møtested, en møteplass for alle barnegruppene. De gode måltidene i Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter samler oss rundt bordene hvor tid og ro er viktig sammen med fellesskapet.

Hva gjør vi?

- voksne legger til rette for gode samtaler, filosofering og undring
- alle barna blir sett og hørt og gjort oppmerksomme på hverandre
- vi venter på tur og tar hensyn til hverandre, hjelper og sender
- det jobbes med språk, begrep, antall og rom
- barna opplever mestring ved å klare selv og utfordres på selvstendighet ved å rydde opp etter seg
- voksne veileder ved å sitte i ro på stolen, spise sammen med barna og takke for maten
- humor og glede verdsettes som gode verdier i et positivt fellesskap

Grønt flagg

Grønt flagg er en internasjonal miljøsertifisering for barnehager og skoler. Arbeidet med Grønt flagg bidrar til økt kunnskap og skaper felles engasjement rundt bærekraftig utvikling. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. I vår barnehage er gjenbruk og bærekraft tema vi jobber med gjennom hele året.

Hva gjør vi?

- barna møter ulike gjenbruksmaterialer gjennom lek og formingsaktiviteter
- vi tenker bærekraft i valg av materialer
- vi sorterer søppel til gjenbruk sammen med barna og bruker hverdagssamtaler til å snakke om kildesortering

- vi legger ikke igjen spor når vi har vært gjester i naturen
- vi forsøker å reparere ødelagte leker og utstyr
- de voksne er rollemodeller som fremmer gode holdninger med tanke på bærekraft

📌 Progresjon og pedagogisk vurdering

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen

Hva gjør vi?

- alle teamene/gruppene lager månedsbrev som dokumenterer den pedagogiske virksomheten
- fagmøter, lederteam, personalmøter, planleggingsdager og gruppemøter m/faglig oppdatering, refleksjon og planlegging
- kartlegging (TRAS, Alle Med, kartlegging av minoritetsspråklige skolestartere)
- indre hjelpetjeneste (fora for drøfting/veiledning på tvers av team)
- felles planleggingstid for pedagoger
- foreldresamtaler

TEGNSPRÅKLIG TILBUD

“Norsk tegnspråk er det nasjonale tegnspråket i Norge. Som språklig og kulturelt uttrykk er norsk tegnspråk likeverdig med norsk.” (§ 7 Lov om språk)

På team A.C. Møller har vi en tospråklig tilnærming med tegnspråk som hovedspråk. Vi har ansatte med ulike hørselsvariasjoner; døve, ansatte med nedsatt hørsel og hørende. Dette mangfoldet gir oss en samlet kompetanse på språk og kultur som gjenspeiler seg i det tilbudet vi gir til barna. Barna kan utvikle tegnspråket sammen med andre barn og voksne som har tegnspråk som førstespråk. Barna får tegnspråklige forbilder slik at de kan utvikle en trygg språklig identitet.

- *Tegnspråk er et fullverdig språk med egne grammatiske regler og setningsoppbygning*
- *Tegnspråk er et gestuelt – visuelt språk. Det er gestuelt fordi hendene, ansiktet og kroppen brukes til å uttrykke seg. Det er visuelt fordi det oppfattes gjennom synet.*
- *Ulike land har sine nasjonale tegnspråk.*

Norsk tegnspråk (NTS) er et minoritetsspråk på linje med andre norske minoritetsspråk.

Språket er utviklet i kommunikasjon mellom mennesker som er døve i Norge. I likhet med andre språk er tegnspråk i stadig utvikling. Tegnspråk påvirkes også av landets majoritetskultur, tradisjoner, elementer fra talespråket og fra andre lands tegnspråk. (Norges Døveforbund)

På lik linje med barnehagens øvrige team, styres tilbudet til barna på det tegnspråklige teamet av denne årsplan. I tillegg er en pedagogisk modell for tilbudet under utarbeidelse. Denne vil være retningsgivende for innholdet sammen med de styrende dokumenter.

Pedagogisk modell

[Den pedagogiske modellen](#) beskriver det tegnspråklige tilbudet i Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter og den skal synliggjøre tilbudets pedagogiske og språklige praksis.

SAMARBEID HJEM OG BARNEHAGE

☛ Tilvenning i barnehagen

Nye barn som starter i barnehagen må gradvis bli vant til å være i barnehagen uten foreldrene. Det er viktig at foreldrene setter av god tid til å være med barnet de første dagene. Hvor mange dager barnet trenger sine foreldre under tilvenning varierer fra barn til barn. Sammen med barnets kontaktperson vil dere avgjøre hvor mange dager og i hvilken grad dere må være i barnehagen. At barnet får en god og gradvis tilvenning til livet i barnehagen er god investering for barnets videre barnehageliv.

Kontaktperson har ansvar for

- å ta imot barnet første dag
- å følge opp barnet og familien i tilvenningsperioden og de fire første ukene i barnehagen
- å gjennomføre den første foreldresamtale
- å sørge for at barnet og familien blir presentert for og kjent med alle de ansatte på avdelinga
- når tilvenningsperioden er over opphører kontaktpersonansvaret og alle de ansatte har et likeverdig ansvar for barnet og familien. Likevel; i den grad enkeltbarn/familier har behov for lengre tilvenningstid, legger barnehagen til rette for dette.

☛ "Velkommen inn

Vi ønsker at alle våre barn og foreldre skal føle seg velkomne når de kommer til barnehagen. Målet er at det skal kjennes trygt og naturlig å følge barnet sitt inn i arealet. Barnehagens fysiske utforming gjør det lite hensiktsmessig for personalet å skulle møte alle barn og foreldre i garderoben. Foreldrene følger derfor selv barnet inn og etablerer kontakt med personalet ved levering.

☛ Foreldremedvirkning

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Lov om barnehager § 1. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Den daglige dialogen ved levering og henting er vårt viktigste møtepunkt. Den lille praten i møtet mellom barn, foreldre og ansatt er viktig for informasjonsoverføring og relasjonsbygging.

Barnehagen har flere barn som kjører taxi til og fra barnehagen. Hvordan man sikrer den daglige dialogen må avklares individuelt med den enkelte familie.

Foreldresamtaler tilbys alle familier to ganger per år. En før jul og en før sommeren. Det er anledning til å be om flere samtaler dersom det er ønskelig. Foreldresamtalen er en viktig arena for å sikre samarbeidet mellom barnehagen og hjemmet.

Foreldremøter gjennomføres vanligvis en gang per halvår. Det første foreldremøtet på høsten skjer teamvis med fokus på hverdagen og livet i barnehagen. I løpet av våren inviterer barnehagen til foreldremøte med relevant tema.

Sommerfest! I juni setter vi punktum for barnehageåret og avslutter med en sommerfest for barnehagens barn, foreldre, søsken og ansatte.

Bursdag er viktig :) Barnas bursdag markeres i barnehagen, men det gjøres uten fokus på mat og drikke. Foreldre har derfor ikke anledning til å ta med kake, brus eller lignende. Fokus er på barnet med krone, sang og hyggelig oppmerksomhet gjennom dagen.

Fotografering/gruppebilde. Vi tar gruppebilde av barnegruppene en gang per år. Portrettbilder tas ikke.

☛ **Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) og Samarbeidsutvalg (SU)**

FAU består av to foreldre fra hvert team. FAU har som oppgave å fremme samarbeidet mellom hjem og barnehage. FAU er sammen med SU og barnehagen ansvarlig for ulike arrangement i barnehagen.

SU er et samarbeidsorgan mellom hjem og barnehage, og består av enhetsleder og like mange foreldrerepresentanter som ansattrepresentanter. SU skal være med å sikre et godt tjenestetilbud i barnehagen.

Intensjonen med FAU og SU er å gi foreldrene mulighet for å ivareta kontakt med barnehagen på en aktiv måte. FAU skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere. Vi har fokus på foreldrenes verdi i barnas opplæring, og vi ønsker å skape et samarbeidsklima der foreldrenes medvirkning og tilbakemelding står sentralt.

Leder SU	Jørn Lænn	Kontaktinfo: 918 59 785 jplaenn@gmail.com
Leder FAU	Silje Ølstøren	Kontaktinfo: 465 48 252 siljemaren.oe@gmail.com

☛ Overgangen barnehage – skole (“Fra barnehage til skole og SFO”)

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (SFO). Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. Opplysningene skal alltid være til barnets beste.

De fleste av barna i Kolstad barnehage AC Møller tegnspråksenter begynner på Huseby barneskole AC Møller tegnspråksenter og vi har et tett og godt samarbeid med skolen gjennom hele året. Vi samarbeider også med andre aktuelle skoler. I samtaler med skolene vektlegger vi barnets styrker og interesser. Målet er å gjøre overgangen til skolen best mulig for barnet.

Hva gjør vi?

- barnehagen har foreldresamtaler med alle foreldre som har skolestartere og går gjennom hvilken informasjon om barnet som sendes til skolen for å legge til rette for en god overgang mellom barnehage og skole
- vi kartlegger språklig utvikling til alle minoritetsspråklige skolestartere

☛ Markering av høytider/merkedager

Den internasjonale dagen for tegnspråk – 23. september

FN-dagen – 24. oktober

Lucia-dagen – 13. desember

Samefolkets dag – 6. februar

Den internasjonale morsmålsdagen – 21. februar

Norges nasjonaldag (grunnlovsdagen) – 17. mai

“I never lose. I either win or learn”

Nelson Mandela